

I.2. ESTAT ESPANYOL (BOE d'1 de gener a 30 de juny de 1995)

Joan Ramon SOLÉ I DURANY

Cap de la Secció d'Ús Oficial de la Llengua Catalana
de la Direcció General de Política Lingüística

Estatuts d'autonomia

En aquest àmbit cal lamentar el silenci, pel que fa a la llengua, servat pel nou Estatut d'autonomia de Ceuta (Llei orgànica 1/1995, de 13 de març, publicat al BOE núm. 62, de l'endemà). Si de cas es poden esmentar els articles següents:

«Article 5.2: Les institucions de la ciutat de Ceuta, dintre del marc de les seves competències, exerciran els seus poders amb els següents objectius bàsics: *d)* La superació de les condicions econòmiques, socials i culturals que determinen el desarrelament de col·lectius de població de Ceuta. *b)* La promoció i estímul dels valors de comprensió, respecte i estima per la pluralitat cultural de la població de Ceuta.»

«Article 21.1: La ciutat de Ceuta exercirà competències sobre les matèries que a continuació es relacionen [...]: 15: Promoció i foment de la cultura en totes les seves manifestacions i expressions. 23: En el marc de la programació general de l'ensenyament, la ciutat de Ceuta proposarà a l'Administració de l'Estat les peculiaritats docents que calgui impartir en els centres, atenent les necessitats que s'estimin prioritàries per a la comunitat de Ceuta.»

Sí que fa un lleu esment lingüístic la Llei orgànica 2/1995, de 13 de març (BOE núm. 62, de l'endemà), de l'Estatut d'autonomia de Melilla. N'esmentem els articles següents:

«Article 5.2: Les institucions de la ciutat de Melilla, dintre del marc de les seves competències, exerciran els seus poders amb els objectius bàsics següents: *b)* Promoure les condicions adequades perquè la llibertat i la igualtat dels ciutadans de Melilla siguin reals i efectives; facilitar la participació d'aquests en la vida política, econòmica, cultural i social de Melilla. *d)* La superació de les condicions econòmiques, socials i culturals que determinen el desarrelament de col·lectius de població de Melilla. *e)* El foment de la qualitat de vida, mitjançant la protecció de la natura i del medi ambient, el desenvolupament dels equipaments socials i l'accés de totes les capes de la població als béns de la cultura. *b)* La promoció

i estímul dels valors de comprensió, respecte i estima per la pluralitat cultural i lingüística de la població de Melilla. Article 21: La ciutat de Melilla exercirà competències sobre les matèries que a continuació es relacionen [...]: 15. Promoció i foment de la cultura en totes les seves manifestacions i expressions. Article 23: En el marc de la programació general de l'ensenyament, la ciutat de Melilla proposarà a l'Administració de l'Estat les peculiaritats docents que calgui impartir en els centres, atenent les necessitats que s'estimin prioritàries per a la comunitat de Melilla.»

Justícia

Pel que fa al recurs d'inconstitucionalitat a què vam fer referència en el número anterior, pàg. 237, contra la Llei orgànica 16/1994, de 8 de novembre, de reforma de la Llei orgànica del poder judicial, ha estat admès a tràmit per una provisió de 14 de febrer de 1995 (BOE núm. 50, del 28) del Tribunal Constitucional amb el número 431/95.

Eleccions

Cal constatar el fet curiós que l'Acord de 15 de març de 1995 (BOE núm. 86, d'11 d'abril) de la Junta Electoral Central, pel qual s'aproven models d'actes que han d'utilitzar les Juntes i les Meses Electorals en les eleccions locals de 1995, publiqui aquests models únicament en castellà, mentre que altres acords relatius a les eleccions celebrades el mateix dia són bilingües. Són els acords de 29 de març de 1995, del mateix BOE, per a les eleccions al Parlament de les Illes Balears (models bilingües català-castellà), per a les eleccions a Juntes Generals dels territoris històrics de Biscaia, Guipúscoa i Àlaba (models bilingües basc-castellà). Per acord de 7 d'abril de 1995 (BOE núm. 98, del 25), s'aproven els models bilingües castellà-català per a les eleccions a les Corts Valencianes, i per acord de 17 d'abril de 1995 (BOE núm. 106, de 4 de maig), s'aproven models per a les eleccions al Parlament de Navarra. En aquest darrer cas hi ha models bilingües castellà-basc i models només en castellà. En el cas dels destinats a les eleccions al Consell General d'Aran els models són trilingües: aranès-català-castellà.

Com es pot veure, fins i tot el criteri de preferència d'una llengua o una altra és diferent segons el territori.

Cultura

En aquest àmbit cal esmentar les disposicions i convocatòries següents, del Ministeri de Cultura:

Resolució de 9 de gener de 1995 (BOE núm. 9, de l'11) de l'Institut de Cinematografia i de les Arts Audiovisuals, per la qual es convoquen per a 1995 ajudes a la creació de guions cinematogràfics per a pel·lícules de llargmetratge. Imposa l'ús del castellà amb un tenor que sembla infringir l'article 36 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (RLD núm. 19, pàg. 220 a 222). Així, a la base 4a.2, es diu que «En el cas que la documentació aportada estigués redactada en alguna de les altres llengües espanyoles oficials diferents del castellà, se n'haurà d'adjuntar còpia traduïda a aquesta llengua.»

Ordre de 9 de gener de 1995 (BOE núm. 9, de l'11). Normes reguladores de les ajudes de l'Institut Nacional de les Arts Escèniques i de la Música. «Article 7: Gires artístiques per Espanya. 1. Es podran concedir ajudes per a gires de produccions de teatre, música, dansa i circ que compleixin els requisits següents: a) Que les gires tinguin lloc pel territori de diverses Comunitats Autònomes, excepte per a les produccions realitzades en llengües oficials espanyoles diferents del castellà, les gires de les quals podran limitar-se a una Comunitat Autònoma. Article 10: Col·laboració en festivals, mostres, congressos i certàmens: Es podran concedir ajudes a festivals, mostres, congressos i certàmens tenint en compte per a la seva concessió els criteris següents: c) El foment de la creació actual i la recuperació d'obres d'interès històric i artístic en les diferents llengües oficials espanyoles. Article 11: Ajudes per a infraestructura i equipament: 2. Per a les ajudes destinades a la reforma de la infraestructura i dotació d'equipament escènic de teatres i locals dedicats a activitats de teatre, música i dansa es tindran en compte els criteris següents: a) La qualitat i el valor artístic de la programació, com també la seva contribució al foment de les noves creacions d'autors espanyols coetanis i a la recuperació del patrimoni cultural del teatre en les llengües oficials espanyoles. Article 12: Manteniment de sales: 1. Per a la concessió d'ajudes es prendran en consideració els criteris següents: b) La qualitat i el valor artístic de la programació, com també la seva contribució al foment de les noves creacions d'autors coetanis i a la recuperació del patrimoni cultural del teatre en les llengües oficials espanyoles.»

Ordre de 9 de gener de 1995 (BOE núm. 9, de l'11). Es convoquen les ajudes a la traducció i edició entre les llengües oficials espanyoles d'obres d'autors espanyols corresponents a 1995. «Preàmbul: Dintre de la política de suport a la difusió del llibre espanyol, i en especial a les obres d'autors espanyols, es considera del màxim interès contribuir d'una manera eficaç a la intercomunicació de les diferents llengües que conformen el llegat cultural espanyol. 1r. Objecte i finalitat: La present Ordre té per objecte convocar per a 1995 la concessió d'ajudes a editors amb la finalitat de promoure la intercomunicació de les diferents cultures espanyoles, mitjançant la traducció i edició en qualsevol llengua espanyola d'obres d'autors espanyols escrites originàriament i publicades en qualsevulla de les altres llengües oficials espanyoles. «9è. Estudi i avaluació: 1. Les sollicituds i documentació presentades seran estudiades per una Comissió d'Assessorament i Avaluació, que estarà integrada pels membres següents: Tres experts, un en llengua catalana, un altre en llengua gallega i un altre en llengua basca, nomenats, respectivament, a proposta de les Comunitats Autònomes de Catalunya, Galícia i País Basc».

Ordre de 9 de gener de 1995 (BOE núm. 9, de l'11). Es convoquen les ajudes a la creació literària corresponents a 1995. «Preàmbul: Dintre de la política de suport a l'autor, una mesura que l'experiència ha mostrat especialment eficaç ha estat la de les ajudes econòmiques a la creació, en les diferents modalitats de poesia, narrativa, assaig i traducció, que poden sol·licitar els escriptors en qualsevulla de les llengües espanyoles. 9è. Estudi i valoració: 1. Les sollicituds i documentació presentades seran estudiades per un jurat que estarà integrat pels membres següents: Reial Acadèmia de la Llengua Espanyola, Reial Acadèmia de la Llengua Basca, Reial Acadèmia Gallega i Institut d'Estudis Catalans.

Ordre de 9 de gener de 1995 (BOE núm. 9, de l'11). S'estableixen les bases reguladores per a la concessió d'ajudes i subvencions de la Direcció General de Cooperació Cultural. «Preàmbul: Dintre de les funcions que legalment corresponen a aquest Ministeri, la Direcció General de Cooperació Cultural té atribuïdes, entre altres, la preparació i execució dels programes d'acció cultural en col·laboració amb entitats o persones públiques o privades. Així mateix li correspon el suport, la promoció i la cooperació en la realització d'activitats tendents a la projecció exterior de la cultura espanyola, com també donar assistència a la difusió de les llengües espanyoles».

Ordre de 9 de gener de 1995 (BOE núm. 9, de l'11). Es convoquen per a 1995 les ajudes a la traducció i edició de llengües estrangeres d'obres

literàries o científiques d'autors espanyols. «1r. Objecte i finalitat: La present Ordre té per objecte convocar per a 1995 la concessió d'ajudes a editors amb la finalitat de promoure la difusió de la cultura espanyola mitjançant l'edició, en qualsevol llengua estrangera, d'obres literàries o científiques d'autors espanyols, escrites originàriament i publicades en qualsevulla de les llengües oficials espanyoles. 9è. Criteris de valoració: Per a la concessió d'aquestes ajudes es tindrà en compte: a) L'interès intrínsec de l'obra la traducció de la qual es proposa. b) Si l'obra ja ha estat traduïda a la mateixa llengua, la qualitat de la traducció o traduccions de què ha estat objecte. 12è. Pagament de les ajudes concedides i justificació de la seva finalitat: 12.3 En els exemplars editats mitjançant les ajudes concedides, es farà constar, de manera expressa i en la llengua en què s'editi l'obra, la frase: "La present edició ha estat traduïda mitjançant una ajuda de la Direcció General del Llibre, Arxius i Biblioteques del Ministeri de Cultura d'Espanya"».

Ordre de 9 de gener de 1995 (BOE núm. de 9, de l'11). Es convoquen ajudes a les empreses i institucions sense finalitat de lucre, editores de publicacions periòdiques, no diàries, de pensament i/o cultura, per a 1995. «1r. Objecte i finalitat: La present Ordre té per objecte convocar per a 1995 la concessió d'ajudes a empreses mercantils privades i a institucions sense finalitat de lucre del sector de la comunicació social i cultural, editores de publicacions periòdiques, no diàries, de pensament i cultura, amb la finalitat següent: a) Aconseguir la difusió gratuïta de revistes de pensament i cultura, en qualsevol de les llengües oficials espanyoles, en biblioteques, centres culturals, universitats o institucions similars. 6è. Requisits de les publicacions: Als efectes de la present Ordre, les publicacions hauran d'ajustar-se al següent: 3. Que siguin publicacions de projecció nacional, entenenent-se així quan almenys el 50 per 100 de la seva tirada es distribueixi fora de la Comunitat Autònoma d'origen. Aquest requisit no serà d'aplicació a les publicacions editades en una llengua espanyola diferent del castellà».

Ordre de 9 de gener de 1995 (BOE núm. 9, de l'11). Es convoquen ajudes per al foment d'activitats culturals relacionades amb el llibre i la lectura per a l'any 1995. «1r. Objecte i finalitat: La present Ordre té per objecte convocar per a 1995 la concessió d'ajudes per al foment i promoció del llibre espanyol, en les seves diverses expressions lingüístiques i per al desenvolupament bibliotecari».

Ordre de 9 de gener de 1995 (BOE núm. 9, de l'11). Es convoquen les ajudes a l'edició de llibres espanyols per a 1995. «1r. Objecte i finali-

tat: La present Ordre té per objecte convocar per a 1995 la concessió d'ajudes a l'edició, en qualsevol de les llengües oficials espanyoles, d'obres, preferentment, d'autors espanyols que contribueixin a l'enriquiment del nostre patrimoni bibliogràfic. Aquestes obres podran ser editades en suports tradicionals o en els nous suports que permet la tecnologia actual».

Resolució de 30 de gener de 1995 (BOE núm. 45, de 22 de febrer), per la qual es convoquen per a 1995 ajudes a l'edició de publicacions periòdiques o unitàries, videogràfiques o fonogràfiques que s'ocupin de l'activitat de la música. «7è: Per a la concessió de les ajudes es tindran en consideració els criteris següents: 3. Contribució al foment de les noves creacions d'autors coetanis i a la recuperació del patrimoni cultural de la música i la lírica en les llengües oficials de l'Estat Espanyol».

Resolució de 30 de gener de 1995 (BOE núm. 45, de 22 de febrer). Es convoquen ajudes per al manteniment de sales. «7è: Per a la concessió de les ajudes es tindran en consideració els criteris següents: 2. La qualitat i el valor artístic de la programació, com també la seva contribució al foment de les noves creacions d'autors coetanis i a la recuperació del patrimoni cultural del teatre en les llengües oficials espanyoles».

Resolució de 30 de gener de 1995 (BOE núm. 45, de 22 de febrer), per la qual es convoquen ajudes per a gires artístiques per l'estranger de produccions teatrals i circenses per a 1995. «7è: Per a la concessió de les ajudes es tindran en consideració els criteris següents: 4. La seva contribució a la recuperació d'obres del patrimoni cultural del teatre i el circ o d'autors espanyols contemporanis, així com la presència de les diferents llengües oficials espanyoles».

Resolució de 30 de gener de 1995 (BOE núm. 45, de 22 de febrer), per la qual es convoquen ajudes per a gires artístiques per Espanya de produccions musicals i líriques durant 1995. «1r: Es convoquen 12 ajudes destinades a persones físiques o jurídiques privades titulars de companyies o empreses musicals i líriques, per a la realització de gires durant 1995 que compleixin els requisits següents: a) Que les gires tinguin lloc pel territori de diverses Comunitats Autònomes, excepte les produccions realitzades en llengües oficials espanyoles diferents del castellà, les gires de les quals podran limitar-se a aquella Comunitat Autònoma».

Resolució de 30 de gener de 1995 (BOE núm. 45, de 22 de febrer), per la qual es convoquen ajudes per a gires artístiques per Espanya de produccions de dansa durant el 1995. «1r: Es convoquen 12 ajudes desti-

nades a persones físiques o jurídiques titulars de companyies o empreses coreogràfiques per a la realització de gires durant l'any 1995 que compleixin els requisits següents: a) Que les gires tinguin lloc pel territori de diverses Comunitats Autònomes, excepte les produccions realitzades en llengües oficials espanyoles diferents del castellà, les gires de les quals podran limitar-se a aquella Comunitat Autònoma».

Resolució de 30 de gener de 1995 (BOE núm. 45, de 22 de febrer), per la qual es convoquen per a 1995 ajudes per a l'edició de publicacions periòdiques o unitàries que s'ocupin de l'activitat teatral. «7è: Per a la concessió de les ajudes es tindran en consideració els criteris següents: 3. La qualitat del projecte, com també la seva contribució al foment de les noves creacions d'autors coetanis i a la recuperació del patrimoni cultural del teatre en les llengües oficials de l'Estat espanyol».

Resolució de 30 de gener de 1995 (BOE núm. 45, de 22 de febrer), per la qual es convoquen ajudes a festivals, mostres, congressos i certàmens musicals i lírics durant el 1995. «7è: Per a la concessió de les ajudes es tindran en consideració els criteris següents: 3. El foment de la creació actual i la recuperació d'obres d'interès històric i artístic en les diferents llengües oficials espanyoles».

Resolució de 30 de gener de 1995 (BOE núm. 45, de 22 de febrer), per la qual es convoquen ajudes per a gires artístiques per l'estranger de produccions de dansa durant el 1995. «7è: Per a la concessió de les ajudes es tindran en consideració els criteris següents: 4. La seva contribució a la recuperació de les obres del patrimoni coreogràfic o d'autors espanyols contemporanis, com també la presència de les diferents llengües oficials espanyoles».

Resolució de 30 de gener de 1995 (BOE núm. 45, de 22 de febrer), per la qual es convoquen ajudes per a gires artístiques per Espanya de produccions teatrals i circenses durant el 1995. «1r: Es convoquen per a 1995 20 ajudes destinades a persones físiques o jurídiques privades titulars de companyies de teatre i circ per a la realització de gires durant l'any 1995 que compleixin els criteris següents: a) Que les gires tinguin lloc pel territori de diverses Comunitats Autònomes, excepte les produccions realitzades en llengües oficials espanyoles diferents del castellà, les gires de les quals podran limitar-se a aquella Comunitat Autònoma».

Ordre de 24 d'abril de 1995 (BOE núm. 119, de 19 de maig). Es convoca el concurs de textos teatrals «Marqués de Bradomín», de 1995. An-

nex base 2a. «Cada autor/a podrà presentar fins a tres textos escrits en qualsevol de les llengües oficials de l'Estat Espanyol».

Ensenyament i universitats

En aquest àmbit cal esmentar les disposicions següents:

Ordre de 23 de gener de 1995 (BOE núm. 24, del 28). Desenvolupa el Reial Decret 1665/1991, de 25 d'octubre (BOE núm. 280, de 22 de novembre), sobre reconeixement de títols d'ensenyament superior nacionals d'Estats membres que exigeixin una formació superior mínima de tres anys, en allò que afecta les professions de psicòleg, biòleg, mestre, professor d'educació secundària i professor d'universitat. «Apartat V: Formalitats de la documentació. 2. Els documents expedits per autoritats de l'Estat membre d'origen hauran d'anar acompanyats de la traducció oficial al castellà corresponent».

Ordre de 22 de març de 1995 (BOE núm. 74, del 28). S'adequa la denominació dels títols acadèmics oficials a la condició masculina o femenina dels qui els obtinguin. «1r. I: Tal condició haurà de ser així mateix tinguda en compte en l'expressió dels títols que, d'acord amb la normativa vigent, s'hagin d'expedir en text bilingüe pel fet de correspondre als qui finalitzin els seus estudis en centres radicats en Comunitats Autònomes amb llengua cooficial diferent del castellà./ II: Als efectes previstos en el número anterior, la denominació en llengua castellana serà la determinada en l'annex a la present disposició, en tant que la corresponent a les restants llengües cooficials serà la que, per a cada cas, determini la Comunitat Autònoma competent.»

Reial decret 732/1995, de 5 de maig (BOE núm. 131, de 2 de juny). S'hi estableixen els drets i deures dels alumnes i les normes de convivència en els centres. Deroga el Reial decret 1543/1988, de 28 d'octubre, sobre drets i deures dels alumnes, que vam referenciar en el número 13, pàg. 232, per una al·lusió lingüística positiva que desapareix en el Reial decret present. L'al·lusió feia referència a la formació en el pluralisme lingüístic, justament un pluralisme que des d'aquestes cròniques hem denunciat repetidament que no respecta el Ministeri d'Educació i Ciència en comentar els textos, i que atesa la realitat de l'Estat semblaria necessari mantenir.

Reial decret 733/1995, de 5 de maig (BOE núm. 131, de 2 de juny). Expedició dels títols acadèmics i professionals corresponents als ensenya-

ments establerts en la Llei orgànica 1/1990, de 3 octubre, d'ordenació general del sistema educatiu (RLD núm. 17, pàg. 310 ss.). Article 2: «Model general de títol. 2. Els títols s'expediran en castellà amb les especificacions i diligències que sobre el seu text s'estableixen en l'annex II i en la cartolina suport les característiques mínimes de la qual es determinen en l'annex III. Les Comunitats Autònomes amb llengua cooficial diferent del castellà podran expedir els títols en castellà o en text bilingüe. En aquest cas s'expediran en un sol document redactat en castellà i en l'altra llengua oficial de la Comunitat Autònoma, en tipus de lletra d'igual rang. Annex II. Especificacions que han de complir els textos dels títols acadèmics i professionals corresponents als ensenyaments establerts per la Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu. Segon 1a) En l'anvers dels títols, segons model general de l'annex I, hi hauran de figurar, necessàriament, les mencions següents: La menció "Juan Carlos I, Rey de España" s'imprimirà en la part superior central del títol, en tipus de lletra més destacat i exclusivament en castellà. Segon 2a) En el cas de títols bilingües, les esmentades diligències es podran imprimir en castellà i en l'altra llengua cooficial de la Comunitat Autònoma respectiva.»

Ordre de 29 de maig de 1995 (BOE núm. 135, de 7 de juny). Estableix els elements bàsics dels informes d'avaluació del grau elemental dels ensenyaments de dansa i dels graus elemental i mitjà dels ensenyaments de música, regulats per la Llei 1/1990, de 3 octubre, d'ordenació general del sistema educatiu. Apartat 6è: «En les Comunitats Autònomes on les seves llengües tinguin estatutàriament atribuït caràcter oficial, els documents bàsics d'avaluació establerts en la present Ordre podran ser redactats en la llengua corresponent, han de ser expedits, en tot cas, en forma bilingüe quan ho demanin els alumnes i ha de figurar sempre el text castellà quan hagin de tenir efectes fora de l'àmbit de la Comunitat.»

Reial decret 894/1995, de 2 de juny (BOE núm. 150, del 24). Es modifica i amplia l'article 3 del Reial Decret 1007/1991, de 14 de juny, pel qual s'estableixen els ensenyaments mínims corresponents a l'educació secundària obligatòria. La modificació no afecta els aspectes lingüístics que vam referenciar en la *Crònica* del número 17, pàg. 311 ss.

Etiquetatge

En aquest àmbit cal continuar blasmant, com ja és tradicional en aquest apartat de les cròniques, els intents d'imposició sistemàtica del castellà,

directament o remetent a les normes generals d'etiquetatge, imposició contrària tant al dret intern com al de la Unió Europea:

Reial decret 2549/1994, de 29 de desembre (BOE núm. 20, de 24 de gener de 1995). Modifica la instrucció tècnica complementària MIEAP3 del Reglament d'aparells de pressió, referent a generadors d'aerosols. Annex. «L'etiquetatge dels generadors d'aerosols comercialitzats a Espanya estarà redactat, almenys, en castellà, sense perjudici de la coexistència d'indicacions en altres idiomes». Deroga el Reial decret 472/1988 que ja vam blasmar en la crònica del núm. 12, pàg. 246. Per tant, les llengües espanyoles diferents del castellà queden subordinades, a menys que, com en el cas de Catalunya, les institucions respectives hagin regulat aquesta qüestió.

Reial decret 53/1995, de 20 de gener (BOE núm. 34, de 9 de febrer). Reglamentació tècnico-sanitària per a l'elaboració, circulació i comerç de la cervesa i del malt líquid. L'article 12, sobre etiquetatge, remet al Reial decret 212/1992 referenciat a la crònica del número 18, pàg. 281. Aquesta normativa s'autoproclama com a bàsica i, per tant, pretén ser d'aplicació a tot l'Estat.

Reial decret 109/1995, de 27 de gener (BOE núm. 53, de 3 de març). Regula els medicaments veterinaris. Els articles que hi fan referències lingüístiques són els següents:

«Art. 18: Denominacions oficials espanyoles.

»1. La denominació oficial espanyola (DOE) de les substàncies medicinals serà d'ús obligatori, d'acord amb el que disposa l'article 15 de la Llei 25/1990. <La referència d'aquesta Llei és al número 17, pàg. 313.>

»2. No podran registrar-se com a marques per distingir medicaments les denominacions oficials espanyoles o les denominacions comunes internacionals o aquelles altres denominacions que puguin confondre's amb unes i altres. Les autoritats sanitàries promouran, d'ofici, les actuacions necessàries perquè es declari la nul·litat d'una marca que s'hagués inscrit en el Registre de la Propietat Industrial contravenint aquesta prohibició.

»3. Els organismes públics, sempre que mencionin substàncies medicinals, hauran d'utilitzar les DOE, si existeixen o, en defecte d'això, la denominació comuna internacional o, a manca d'aquesta, la denominació usual o científica.

»4. El que disposa l'apartat anterior serà d'aplicació a tots els supòsits en què per exigències legals o reglamentàries hagi de figurar la composició d'una especialitat farmacèutica o un medicament, bé en l'embalatge, envàs, resum de característiques, prospecte o material publicitari.»

«Art. 19: Denominació dels medicaments veterinaris.

»1. Els medicaments veterinaris podran designar-se amb un nom de fantasia o marca comercial o bé amb una denominació oficial espanyola i, quan hi manqui, amb una denominació comuna o científica unides ja sigui a una marca, sigui al nom del titular de l'autorització o fabricant.

»2. Tal denominació quan sigui una marca comercial o un nom de fantasia, no podrà confondre's amb una denominació oficial espanyola o denominació comuna internacional ni induir a error sobre les propietats terapèutiques o la natura del medicament veterinari en qüestió.

»3. En els embalatges, envasos i etiquetes, com també en la publicitat d'un medicament veterinari que només conté una substància medicinal, haurà de figurar necessàriament, juntament amb la marca comercial o nom de fantasia en caràcters llegibles, la denominació oficial espanyola o, si hi manca, la denominació comuna internacional o la denominació comuna usual o científica de l'esmentada substància.

»4. En tot cas, en el resum de característiques i en el prospecte figurarà clarament destacada la denominació oficial espanyola de les substàncies medicinals que contingui el medicament veterinari o, si hi manca, la denominació comuna internacional o la denominació comuna usual o científica.»

«Art. 21.3: Presentació de sol·licituds.

»Tota la documentació es presentarà redactada, almenys, en la llengua espanyola oficial de l'Estat, incloent-hi la bibliografia aportada en resposta als requisits exigits per a l'avaluació del medicament, en els supòsits previstos en l'article 15 <que especifica les informacions i els documents requerits per a la concessió de les autoritzacions de posada en el mercat de medicaments veterinaris>, encara que en aquest cas s'hi haurà d'acompanyar també la publicació original. No obstant això, quan es tracti de bibliografia que es presenti com a informació complementària en suport de l'expedient, es podrà acceptar l'idioma original en què estigués redactada, però podrà exigir-se la traducció a l'espanyol quan es consideri oportú.»

«Art. 72: Envasat i etiquetatge.

»1. Els recipients i envasos exteriors dels medicaments veterinaris hauran de portar en caràcters llegibles i redactades, almenys en la llengua espanyola oficial de l'Estat, les indicacions següents, concordants amb les certificacions i documents facilitats en virtut de l'article 15 i aprovats oficialment:

»a) La denominació del medicament veterinari, que podrà ser un nom comercial o una denominació comuna, acompanyada per una marca o pel

nom d'un fabricant, o una denominació científica acompanyada per una marca o pel nom del fabricant. En el cas que la denominació concreta d'un medicament veterinari que contingui un únic principi actiu sigui un nom comercial, aquesta anirà acompanyada de la denominació comuna internacional, recomanada per l'Organització Mundial de la Salut, quan n'hi hagi o, si no n'hi havia, de la denominació comuna usual.

»b) La composició qualitativa i quantitativa en principis actius per dosi o segons la forma d'administració, per un determinat volum o pes, utilitzant, quan existeixi, la denominació comuna internacional recomanada per l'Organització Mundial de la Salut, i, si hi manca, la denominació comuna usual.

[...]

»e) El nom o la raó social i l'adreça o la seu social del responsable de la posada en el mercat, i del fabricant, si aquest és diferent.

»f) Les espècies animals a les quals estigui destinat el medicament veterinari, la forma i la via d'administració.

»g) El temps d'espera, encara que fos nul, per als medicaments veterinaris que s'hagin d'administrar als animals de producció d'aliments amb destinació al consum humà.

»h) La data de caducitat en llenguatge comprensible.

»i) Les precaucions particulars de conservació, si fos el cas, amb el símbol "*" si es requereix el concurs del fred.

»j) Les precaucions especials que hagin de prendre's en eliminar els medicaments sense usar-se i els productes de deixalla quan escaigui.

»k) Les indicacions imposades en virtut dels apartats 3 i 4 de l'article 27, si s'escau.

»l) La menció «para uso veterinario» o «premezcla medicamentosa para piensos», segons que escaigui.

»m) La menció «prescripció veterinaria», quan aquesta hagi estat imposada.

»n) El preu de venda al públic.

»3. Quan es tracti d'ampolles, les indicacions esmentades a l'apartat 1 hauran de ser incloses en les caixes. Per contra, en els recipients, només seran necessàries les indicacions següents:

[...]

»6. En el cas de les fórmules magistrals i dels preparats o fórmules oficials, s'hi ha d'acompanyar una etiqueta en la qual ha de figurar, a més de les dades ressenyades en els paràgrafs b), c), f), g), h), i), j), de l'apartat 1, els següents:

[...]

»7. Per la seva part, als productes en fase d'investigació clínica, s'hi ha d'adjuntar una etiqueta, en la qual a més de les dades assenyalades en els paràgrafs *a)*, *b)* (excepte en assaigs «cecs»), *c)*, *g)* *i)*, *j)*, de l'apartat 1, figuraran els següents: *a)* El nom i adreça del promotor. *b)* El número d'autorització de la prova. *c)* La data d'elaboració del producte.

»*d)* La llegenda «Producto en fase de investigación clínica veterinaria».

«Art. 73: Prospekte.

»1. Serà obligatori adjuntar un prospecte a l'envàs d'un medicament veterinari, excepte quan tota la informació exigida en virtut del present article figuri en l'envàs o en l'embalatge extern. La informació continguda en el prospecte d'un medicament veterinari farà referència només a aquest medicament. El prospecte haurà d'estar redactat almenys en la llengua espanyola oficial de l'Estat. Tal prospecte, d'acord amb les informacions facilitades en virtut de l'article 15, haurà de recollir les indicacions següents:

»*a)* Nom i raó social i adreça o seu social del responsable de la comercialització, i del fabricant, si aquest és diferent.

»*b)* Denominació i composició qualitativa i quantitativa del medicament veterinari en principis actius.

»S'hi han d'usar les denominacions comunes internacionals recomanades per l'Organització Mundial de la Salut, sempre que aquestes denominacions existeixin.

»*c)* Principals indicacions terapèutiques o zootècniques, si es tracta d'estimulants de les produccions, contraindicacions i efectes secundaris, en la mesura que les esmentades indicacions siguin necessàries per a la utilització del medicament veterinari.

»*d)* Espècies animals a les quals estigui destinat el medicament veterinari, posologia en funció d'aquestes espècies, forma i via d'administració, indicacions per a una administració correcta, si n'hi haguessin motius.

»*e)* Els períodes d'espera, encara que fossin nuls, per als medicaments veterinaris que s'hagin d'administrar als animals productors d'aliments per al consum humà.

»*f)* Precaucions particulars de conservació, si n'hi haguessin motius.

»*g)* Precaucions especials que s'hagin de prendre en eliminar els medicaments sense usar i els productes de deixalla, quan escaigui.»

»Annex 1: Títol 1, C: Control dels materials de partida. 1: Materials de partida inscrits en farmacopees: Quan un material de partida no estigui descrit en la Farmacopea Europea ni en la Farmacopea Espanyola, és admissible que se segueixi la farmacopea d'un país tercer; en aquests casos, el sol·licitant presentarà un exemplar de la monografia acompanya-

da, quan sigui necessari, de la validació dels procediments analítics continguts en la monografia i, si s'escau, d'una traducció.

»Títol II, part 4a.C: Producció i control dels materials de partida. 1: Materials inscrits en les farmacopees: Quan una substància no estigui descrita en la Farmacopea Europea ni en la Farmacopea Espanyola, podrà permetre's fer referència a farmacopees de països tercers; en tal cas, haurà de presentar-se la monografia, acompanyada, en cas necessari, per una traducció de la qual serà responsable el sol·licitant.»

Reial decret 110/1995, de 27 de gener (BOE núm. 53, de 3 de març). Estableix normes sobre medicaments homeopàtics veterinaris. L'article 3 (Exigències generals) remet en bloc a les disposicions del Reial decret referenciat anteriorment.

Reial decret 157/1995, de 3 de febrer (BOE núm. 64, de 16 de març). Condicions de preparació, de posada en el mercat i d'utilització dels pinsos medicamentosos. «Article 11 *Etiquetatge* 1. Únicament seran posats en el mercat pinsos medicamentosos proveïts d'un etiquetatge realitzat conforme a les disposicions vigents en matèria de productes que intervenen en l'alimentació dels animals i de medicaments veterinaris, d'acord amb les garanties d'identificació exigides a aquests./ 3. La informació corresponent a l'etiquetatge o els documents substituïdors de referència s'han de redactar, almenys, en la llengua espanyola oficial de l'Estat i amb caràcters fàcilment llegibles. Article 13 *Recepta veterinària* 5: La recepta, com a document que avala el subministrament d'un pinso medicamentós sota prescripció facultativa, vàlid per a tot el territori nacional, s'editarà i estendrà, almenys, en la llengua espanyola oficial de l'Estat, i es pot redactar així mateix en la llengua oficial de la Comunitat Autònoma respectiva.»

Reial decret 363/1995, de 10 de març (BOE núm. 133, de 5 de juny). Reglament sobre notificació de substàncies noves i classificació, envasat i etiquetatge de substàncies perilloses. «Article 19 *Etiquetatge* 1. Les substàncies perilloses només podran ser comercialitzades quan en l'etiquetatge dels seus envasos figurin de manera llegible i indeleble, almenys en la llengua espanyola oficial de l'Estat, les condicions que a continuació s'indiquen». Les condicions inclouen, a més, expressions i frases literals.

Reial decret 929/1995, de 9 de juny (BOE núm. 141, del 14). Reglament tècnic de control i certificació de plantes de viver de fruiters. «Article 40: Identificació de plantes de viver. Les plantes de viver només es comercialitzaran [...] si van etiquetades [...] amb una etiqueta [...] impre-

sa, almenys en la llengua espanyola oficial de l'Estat. [...] Article 51: Informacions en les etiquetes oficials. Les etiquetes oficials tindran les informacions següents: *a)* Indicació: "Calidad CEE". *b)* Encapçalament: "ESPAÑA". *c)* Organisme oficial responsable, nom o codi. *d)* Categoria. *e)* Espècie, nom botànic i comú. *f)* Varietat i clon, si s'escau. *g)* Patró i clon, si s'escau. *h)* Quantitat. *i)* Número de lot o sèrie. *j)* Proveïdor. *k)* País productor, en el cas d'importacions de tercers països. *l)* La menció ("VF") o "VT", si s'escau. En el cas del subgrup maduixa, a més, les informacions següents: *m)* Data o mes de recol·lecció. *n)* Menció "planta fresca", "planta fresca de altura" o "planta frigo", si s'escau. *o)* Alçada de la zona de producció, en metres, en el cas de planta fresca d'alçada».

Funció pública

Administració de l'Estat

En aquest àmbit cal remarcar l'absència de referències lingüístiques en els reials decrets 364 i 365/1995, de 10 de març (BOE núm. 85, de 10 d'abril), pels quals s'aprova el Reglament general d'ingrés del personal al servei de l'Administració general de l'Estat i de provisió de llocs de treball i promoció professional dels funcionaris civils de l'Administració general de l'Estat, en el primer, i el Reglament de situacions administratives dels funcionaris civils de l'Administració general de l'Estat. Tot i així, en reproduïm dos preceptes per les possibles conseqüències lingüístiques que poden tenir. «Article 10.1: Els funcionaris transferits a les Comunitats Autònomes s'integren plenament en llur organització i la seva situació administrativa hi és la de servei actiu. Article 11.1: Els funcionaris de l'Administració de l'Estat que, mitjançant els sistemes de concurs, lliure designació o reassignació d'efectius en els termes dels convenis que a tal efecte puguin subscriure's, passin a ocupar llocs de treball en les Comunitats Autònomes, se sotmetran al règim estatutari i se'ls aplicarà la legislació en matèria de funció pública de la Comunitat Autònoma en què estiguin destinats, però conservaran llur condició de funcionaris de l'Administració de l'Estat en la situació de servei en Comunitats Autònomes».

Esmentem, a més, el Reial decret 800/1995, de 19 de maig (BOE núm. 135, de 7 de juny), pel qual es regula l'accés a determinats sectors de la funció pública dels nacionals de la resta d'Estats membres de la Unió Europea. El paràgraf quart del preàmbul ens anuncia «exigència del co-

neixement del castellà com un contingut necessari de les proves selectives per als nacionals dels altres estats membres», i l'article 6 diu el següent: «Coneixement del castellà. En els supòsits en què la realització de les proves selectives no impliqui, per elles mateixes, la demostració d'un coneixement adequat del castellà, en les convocatòries de processos selectius se'n determinarà la forma d'acreditació, dintre del mateix procés, i es podrà exigir, si s'escau, la superació de proves amb tal finalitat.»

Pel que fa a les convocatòries de selecció de personal, aquestes continuen repetint la poc eficaç clàusula que reproduïm crònica rere crònica, amb lleugeres variacions formals. Per exemple, la base 9 de la Resolució de 5 de juny de 1995 (BOE núm. 142, del 15) de la Direcció General de Serveis del Ministeri de Treball i Seguretat Social, per la qual es convoquen proves selectives per a l'ingrés en el cos d'Intervenció i Comptabilitat de l'Administració de la Seguretat Social, diu el següent: «*Nomenament de funcionaris. 9.3: Les Administracions Públiques, a través de l'Institut Nacional d'Administració Pública i en col·laboració amb els centres de formació de funcionaris competents, vetllaran per la formació dels aspirants seleccionats en el domini de la llengua oficial de les Comunitats Autònomes en les quals tinguin destinació*».

La meritació per coneixements de «la llengua oficial pròpia de la Comunitat Autònoma» en els concursos per a la provisió de places dels territoris respectius continua apareixent sense un criteri clar.

Administració de Justícia

Pel que fa al personal al servei de l'Administració de Justícia, continua el mateix sistema de valoració de sis anys d'antiguitat per a l'acreditació del coneixement de la llengua pròpia diferent del castellà en les convocatòries següents, de la Secretaria General de Justícia del Govern de l'Estat:

Dues resolucions de 3 de febrer de 1995 (BOE núm. 41, del 17). Concurs de trasllat per a la provisió de places vacants de la categoria tercera la primera, i segona l'altra, del Cos de Secretaris Judicials. Norma 4a.

Resolució de 12 de juny de 1995 (BOE núm. 148, del 22). S'anuncia concurs de trasllat per a la provisió de places vacants de la categoria segona del Cos de Secretaris Judicials. Norma 4a.

A més, cal esmentar l'Ordre de 29 de maig de 1995 (BOE núm. 140, de 13 de juny), per la qual es modifica l'Ordre de 30 de gener de 1988

(BOE núm. 45, de 22 de febrer), que estableix les normes sobre convocatòria de concurs i proves selectives per a l'ingrés en el cos de secretaris judicials per a la tercera categoria. El nou article 13 de l'Ordre de 1988 inclou un apartat 1.6 que diu el següent: «Coneixement d'idiomes, es computaran fins a dos punts en conjunt com a màxim. Es valoraran únicament els cursos realitzats en centres o institucions nacionals, autonòmics, estrangers o internacionals, reconeguts oficialment». La modificació disminueix la valoració dels idiomes de tres a dos punts, amb relació a la puntuació anterior establerta per l'Ordre de 1988, de tal manera que el coneixement d'idiomes puntua menys que el coneixement de la informàtica. La redacció millora, però, en explicitar la valoració de cursos realitzats en centres o institucions autonòmiques.

Administració local

En aquest àmbit cal esmentar la Resolució de 5 de juny de 1995 (BOE núm. 155, del 30), per la qual es dóna publicitat a la convocatòria de concurs ordinari de 1995 per a la provisió de llocs de treball reservats a funcionaris de l'Administració local amb habilitació de caràcter nacional. «A) Base comuna 3a. *Documentació i termini per participar-hi* 1: Documentació acreditadora, si s'escau, del coneixement de la llengua i els mèrits de determinació autonòmica per als llocs situats en les Comunitats Autònomes que s'indiquen en l'epígraf "B) Coneixement de la llengua i mèrits de determinació autonòmica", com també dels específics de cada lloc en els termes que s'indiquen en l'epígraf "C) Mèrits específics dels llocs". B) Bases específiques de les Comunitats Autònomes. Els llocs de treball objecte d'aquest concurs, en les Comunitats Autònomes que a continuació s'especifiquen, inclouen barems de mèrits de determinació autonòmica i prescripcions sobre el coneixement de la llengua pròpia en els termes següents: <recollim només els relatius a la llengua catalana, tenint en compte que el País Valencià no hi fa cap referència lingüística> 2a. Mèrits de determinació autonòmica en els llocs de la Comunitat Autònoma de Balears (Decret 75/1994, de 26 de maig)./ a) Coneixement de la llengua catalana: Llenguatge administratiu: 1,50 punts. Nivell superior: 1,20 punts. Nivell mitjà: 0,85 punts. Nivell elemental: 0,60 punts. Nivell d'iniciació: 0,30 punts./ 2: La justificació dels mèrits ressenyats es portarà a terme mitjançant l'aportació de la documentació següent:/ a) Coneixement de la llengua catalana: Títol, diploma o certificat expedit o homologat per l'Institut Balear d'Administració Pública./ 4a. Coneixement de

la llengua catalana i mèrits de determinació autonòmica de la Comunitat Autònoma de Catalunya./ 4.1: Coneixement del català (Decret 14/1994, de 8 de febrer <reproduït a la *Crònica* del número 22, pàg. 195 ss.> . Els concursants acreditaran el coneixement de la llengua catalana mitjançant el certificat del nivell C de la Junta Permanent de Català o algun dels certificats o títols equivalents que s'esmenten en l'annex del Decret 14/1994. En el cas que algun dels concursants no compti amb el certificat o títol mencionats, el tribunal de valoració del concurs avaluarà aquests coneixements. En aquest cas, els membres del tribunal estaran assessorats, si s'escau, per personal amb títol idoni per avaluar el coneixement de la llengua catalana».

Ensenyament

En aquest àmbit cal esmentar les disposicions següents:

Ordre de 5 de desembre de 1994 (BOE núm. 300, del 16), per la qual es convoca procediment de selecció per a l'adquisició de la condició de catedràtic en els cossos de professors d'ensenyament secundari, d'escoles oficials d'idiomes i d'arts plàstiques i disseny, i Ordre de 22 de desembre de 1994 (BOE núm. 4, de 5 de gener de 1995), de correcció d'errades i omissions detectades en l'anterior. En la distribució de places de la primera ordre es van descuidar de «l'especialitat de Llengua Catalana i Literatura (Illes Balears)».

Ordre de 23 de gener de 1995 (BOE núm. 32, de 7 de febrer). Convoca concurs públic de mèrits per a la provisió de vacants de funcionaris docents a l'exterior. D'acord amb el preàmbul, aquests funcionaris duen a terme «programes de suport als ensenyaments de l'espanyol i programes específics per a fills de residents espanyols, tot això, integrat en el marc més ampli de la projecció de la cultura i de la llengua espanyoles, d'acord amb el que estableixen el Reial Decret 1027/1993, de 25 de juny <RLD núm. 21, pàg. 108 ss.> , i l'Ordre de 28 de febrer de 1994 <RLD núm. 22, pàg. 219> . «Base cinquena. El procediment de selecció de candidats per a la cobertura dels llocs constarà de les fases següents: B) Fase específica. 1r. Valoració del coneixement dels candidats en una de les llengües que s'indiquen en la descripció de cadascuna de les places a les quals opten (annex 1). La seva valoració serà de zero a 10 punts./ 2n. Valoració de l'adequació psicoprofessional [...] Aquesta anàlisi haurà de ser redactada en llengua espanyola o, si s'escau, en l'idioma o idiomes el coneixe-

ment del qual o dels quals s'addueixi. En aquest cas, la Comissió de Selecció determinarà la part que ha de ser elaborada en cada idioma». Els annexos I i II preveuen que per cobrir les vacants d'Andorra s'ha de conèixer el català.

Ordre de 3 de maig de 1995 (BOE núm. 107, del 5). Es convoca concurs-oposició per a l'ingrés en el cos de mestres i adquisició de noves especialitats. «Base 6: Coneixement de la llengua catalana, modalitat balear.— Els qui superin les proves selectives a les Illes Balears hauran d'acreditar el coneixement de la llengua catalana, d'acord amb el que estableix l'apartat 2 de l'Ordre de 27 de novembre de 1989, de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern Balear (*Diari Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears*, de 28 de desembre). Els qui no posseeixin cap de les titulacions a les quals es refereix l'Ordre esmentada hauran de participar en els cursos de llengua catalana que a tal efecte convoquin el Ministeri d'Educació i Ciència i la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports del Govern Balear. La possessió de la titulació corresponent o la superació del curs a què es refereix l'apartat anterior, serà requisit exigible per poder obtenir la primera destinació definitiva en centres situats a les Illes Balears. Base 7: Prova de coneixement del castellà pels aspirants que no posseeixin la nacionalitat espanyola. Amb caràcter previ a la realització de les proves de la fase d'oposició, els aspirants que no posseeixin la nacionalitat espanyola hauran d'acreditar el coneixement del castellà mitjançant la realització d'una prova, en la qual es comprovarà que posseeixen un nivell adequat de comprensió i expressió oral i escrita en aquesta llengua. El contingut de la prova d'acreditació de coneixement del castellà s'ajustarà al que disposa el Reial Decret 826/1988, de 20 de juliol <referenciat a la *Crònica* del número 13, pàg. 232>, pel qual s'estableixen diplomes acreditatius del coneixement de l'espanyol com a llengua estrangera. Aquesta prova es realitzarà en el lloc que determini la Direcció General de Personal i Serveis del Ministeri d'Educació i Ciència la segona quinzena del mes de juny. El Tribunal per a la realització d'aquesta prova estarà constituït per professors d'espanyol per a estrangers de l'Escola Oficial d'Idiomes. La prova es qualificarà d'"apte" o "no apte", essent necessari obtenir la valoració d'"apte" per passar a realitzar les proves de la fase d'oposició. Un cop conclosa i qualificada la prova s'exposaran en el lloc de l'examen els resultats que s'hi han obtingut. Queden eximits de realitzar aquesta prova els qui estiguin en possessió del Diploma Superior d'Espanyol com a llengua estrangera establert pel Reial Decret 826/1988, de 20 de juliol, modificat i completat pel Reial Decret 1/1992,

de 10 de gener <referenciat a la *Crònica* del número 18, pàg. 279>, o del Certificat d'Aptitud en Espanyol per a estrangers obtingut en les Escoles Oficials d'Idiomes. El certificat corresponent serà aportat per l'aspirant en la documentació que acompanya la sol·licitud per prendre part en el concurs-oposició».

Àmbit internacional

Cal esmentar l'Anunci de 14 de març de 1995 (BOE núm. 87, de 12 d'abril) de la Secretaria General Tècnica del Ministeri d'Afers Exteriors, d'esmenes proposades pels Països Baixos als annexos 1 i 6, esmenes proposades per Alemanya a l'annex 7 i esmenes proposades per Suècia als annexos 2, 6 i 7 del Conveni duaner de 14 de novembre de 1975, relatiu al transport internacional de mercaderies a l'empara dels quaderns TIR, posades en circulació el 27 d'abril de 1994. «Normes per a la utilització del quadern TIR: A) Disposicions generals. 2. Idioma. El quadern TIR estarà imprès en francès, amb excepció de la pàgina 1 de la coberta, les rúbriques de la qual estaran també impreses en anglès; les "normes per a la utilització del quadern TIR" es reproduïxen també en anglès a la pàgina 3 de la coberta esmentada. Podran, a més, agregar-se al quadern fulls suplementaris amb la traducció del text imprès a altres idiomes. Els quaderns utilitzats per a les operacions TIR en el marc d'una cadena de garantia regional poden imprimir-se en una de les llengües oficials de l'Organització de les Nacions Unides, a excepció de la pàgina 1 de la coberta, les rúbriques de la qual estaran també impreses en anglès o francès, < sic > les "normes per a la utilització del quadern TIR" es reproduïxen també en la pàgina 2 de la coberta en la llengua oficial de l'Organització de les Nacions Unides utilitzada, així com en francès o anglès en la pàgina situada després de l'acta de col·locació. B) Manera d'emplenar el quadern TIR. 10. *Manifest.* a) El manifest s'ha d'emplenar en l'idioma del país de sortida, llevat que les autoritats duaneres autoritzin l'ús d'un altre idioma. Les autoritats duaneres dels altres països el territori dels quals es travessi es reserven el dret d'exigir una producció en el seu idioma. A fi d'evitar les demores a què pot donar lloc aqueixa exigència, hom aconsella el transportista que es proveeixi de les traduccions necessàries».

Acord de 26 d'abril de 1995 (BOE núm. 108, de 6 de maig), entre el Regne d'Espanya i el Principat d'Andorra relatiu a l'Estatut del copríncep episcopal, firmat a Madrid el 23 de juliol de 1993. «Article 6: El

present Acord, redactat en un exemplar únic en castellà i català i essent ambdós textos igualment fefaents, serà dipositat en els arxius del Govern del Principat d'Andorra, que lliurarà una còpia certificada conforme al Govern de l'altra part contractant».

Registres

En aquest àmbit cal esmentar la interlocutòria de 7 de febrer de 1995 (BOE núm. 44, del 21) del Tribunal Constitucional, per la qual es declara inadmissible la qüestió d'inconstitucionalitat número 2669/94 plantejada per un jutge respecte a l'article 54, paràgraf 1, de la Llei del Registre Civil, per desaparició sobrevinguda del seu objecte un cop vigent la Llei 20/1994, de 6 de juliol (RLD núm. 23, pàg. 355).

També cal esmentar la instrucció de 17 d'abril de 1995 (BOE núm. 101, del 28) de la Direcció General dels Registres i el Notariat, per la qual es publica una comunicació a determinats Registres estrangers de naixements, de matrimonis i defuncions inscrits a Espanya. «2a. *Forma de tramesa de la comunicació.* Es remetrà al Registre Civil d'aquests països en què s'hagi esdevingut el naixement una certificació plurilingüe, segons els models aprovats pel Conveni número 16 de la Comissió Internacional de l'Estat Civil, fet a Viena el 8 de setembre de 1976 (BOE de 22 d'agost de 1983), i atenint-se a les instruccions sobre el seu compliment contingudes en la Resolució de 4 d'octubre de 1983./ Les certificacions s'enviaran [...] afegint-hi [...] el text plurilingüe que s'acompanya a aquesta instrucció. Atesa la llargada d'aquest text és recomanable que els Registres Civils triïn el sistema de la fitxa adjunta, i fotocopiïn el text plurilingüe annex. Annex que s'esmenta. Text francès i traduccions adoptades pel Bureau de la Comissió Internacional de l'Estat Civil el 16 de març de 1989, a Estrasburg, de la menció continguda en l'article 2, paràgraf 2, del Protocol signat a Patràs el 6 de setembre de 1989». Hi segueixen els textos en francès, alemany, anglès, espanyol, italià, neerlandès, portuguès, turc i grec.

Toponímia

Continuen apareixent topònims no oficials en disposicions diverses, que afecten les llengües diferents del castellà. Esmentem els casos curiosos de les correccions d'errades toponímiqües dels Reials decrets 2166,

2167 i 2169, de 4 de novembre de 1994 (BOE núm. 16, de 19 de gener de 1995), de traspass de funcions de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de Galícia en matèria de provisió de mitjans materials i econòmics per al funcionament de l'Administració de Justícia el primer, i d'ampliació de les funcions i els mitjans adscrits als serveis traspassats a la Comunitat Autònoma de Galícia en matèria de cultura el segon i el tercer.

Altres disposicions

Pel que fa a altres àmbits, cal esmentar les disposicions següents:

Resolució de 7 de desembre de 1994 (BOE núm. 4, de 5 de gener de 1995) de l'Institut Nacional d'Estadística del Ministeri d'Economia i Hisenda. Acord de col·laboració entre l'Institut Nacional d'Estadística i el Departament d'Economia i Hisenda de la Comunitat Foral de Navarra i conveni de col·laboració amb l'Institut d'Estadística de Catalunya per a la realització de l'estadística de biblioteques 1994. Pel que fa a l'acord, l'article 1.3 diu que «El qüestionari <de l'estadística> que s'utilitzarà serà comú per a tot l'Estat. El format a Navarra serà bilingüe en aquelles zones que, d'acord amb les disposicions forals en la matèria, tinguin tal consideració». Pel que fa al Conveni, el preàmbul diu que «L'existència d'un interès mutu de l'Estat i de la Comunitat Autònoma sobre l'estadística de biblioteques determina la conveniència de coordinar l'activitat estatal i autonòmica pel que fa al cas [...]. D'acord amb això i amb l'objectiu de continuar aquesta línia de cooperació entre els serveis estadístics estatals i autonòmics en l'àmbit de l'estadística de biblioteques de 1994, i també de dur-la a terme amb format bilingüe castellà/català en els qüestionaris, cosa que comportarà una millora en la col·laboració de les unitats informadores, el president de l'Institut Nacional d'Estadística [...], d'una part i, de l'altra, el director de l'Institut d'Estadística de Catalunya [...] estableixen el present conveni de col·laboració, segons les clàusules següents:

1. *Programació i disseny*. 1.3: El qüestionari que s'utilitzarà serà comú per a tot l'Estat. El format a Catalunya serà bilingüe castellà/català, materialitzat per l'Institut d'Estadística de Catalunya, d'acord amb l'Institut Nacional d'Estadística. 1.4: L'Institut d'Estadística de Catalunya es responsabilitzarà de l'edició dels qüestionaris bilingües.
2. *Promoció de l'estadística de biblioteques 1994*. 2.1: L'Institut d'Estadística de Catalunya enviarà una carta de promoció de l'estadística, en versió bilingüe, firmada

conjuntament pel director general d'Estadístiques de Població i Llars de l'Institut Nacional d'Estadística i el director general de l'Institut d'Estadística de Catalunya, a totes les biblioteques que hagin de participar en l'estadística, anunciant la forma en què es desenvoluparà l'operació a Catalunya».

Reial decret 2492/1994, de 23 de desembre de 1994 (BOE núm. 9, d'11 de gener de 1995). Modifica parcialment el Reial decret 1527/1988, d'11 de novembre, i reestructura l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional. L'article 2 del nou Reial decret, intítulat *Modificació de l'estructura orgànica bàsica de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional*, en l'apartat 2, estableix la nova redacció de l'article 8 del Reial Decret 1527/1988: «*Direcció General de l'Institut de Cooperació Iberoamericana*. 1. Correspon a la Direcció General de l'Institut de Cooperació Iberoamericana promoure, reforçar i desenvolupar mitjançant accions de cooperació cultural, científic-tècnica, educativa, econòmica i financera els vincles històrics, humans, culturals, econòmics i socials entre Espanya i el món iberoamericà, i en particular l'exercici de les funcions següents: 2. Promoure projectes que tinguin com a finalitat bàsica la defensa de l'idioma castellà i la difusió de les altres llengües dels pobles iberoamericans». Aquesta referència lingüística és idèntica a la que es feia en l'article 8 del Reial decret anterior.

Ordre de 30 de desembre de 1994 (BOE núm. 20, de 24 de gener de 1995). Modifica la de 20 de setembre de 1985 (BOE núm. 232, del 27), sobre normes de construcció, aprovació de tipus, assaigs i inspecció de cisternes per al transport de mercaderies perilloses. Inclou models de documents bilingües castellà-anglès, mentre que l'Ordre de 1985 n'inclouïa de castellà-francès.

Resolució de 4 de gener de 1995 (BOE núm. 23, del 27) de l'Institut Nacional d'Estadística. Conveni de col·laboració entre aquest Institut i l'Institut d'Estadística de Catalunya per a la realització de l'Enquesta Industrial Anual de Productes. «Clàusula 1. *Disseny dels qüestionaris*. 1.1: S'hi han d'utilitzar els qüestionaris de l'Institut Nacional d'Estadística, comuns per a tot l'Estat. El format a Catalunya serà el bilingüe, realitzat per l'Institut d'Estadística de Catalunya i aprovat per l'Institut Nacional d'Estadística. 1.2: L'Institut d'Estadística de Catalunya s'ha de responsabilitzar de la traducció i edició (fins a fotolits) dels qüestionaris [...]».

El Reial decret 362/1995, de 10 de març (BOE núm. 86, d'11 d'abril), modificador del Reial decret 1322/1992, de 30 d'octubre (BOE núm. 282,

de 24 de novembre), que estableix les condicions de sanitat animal a les quals s'han d'ajustar els intercanvis intracomunitaris i les importacions de carn fresca d'aviram procedent de països tercers, no fa cap referència lingüística. Sí que en fa, però, el Reial decret modificat. Atès que no el vam esmentar en aquestes cròniques, aprofitem l'avinentsa per dir que en el capítol III (Normes aplicables a les importacions procedents de països tercers), l'article 12 (no modificat) estableix el següent: «Les carns fresques d'aviram hauran d'anar acompanyades d'un certificat expedit per un veterinari oficial del país tercer exportador, que s'ajustarà al model aprovat per la Comissió. El certificat haurà de: c) Redactar-se, almenys, en la llengua espanyola oficial de l'Estat, en la llengua o llengües oficials del país remitent i en una de les del país on s'efectuï la inspecció de la importació».

L'Ordre de 15 de març de 1995 (BOE núm. 68, del 21), per la qual s'aproven les normes de coordinació entre la circulació aèria general i la circulació aèria operativa, redacta els missatges en castellà i anglès.

Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març (BOE núm. 75, del 29), pel qual es publica el text refós de l'Estatut dels treballadors. La referència lingüística de l'article 4 és idèntica a la del text anterior: «*Drets laborals* 2. En la relació de treball, els treballadors tenen dret. c) A no ser discriminats per la col·locació o, un cop llogats, per raons de sexe, estat civil, per l'edat dintre dels límits marcats per aquesta Llei, raça, condició social, idees religioses o polítiques, afiliació o no a un sindicat, així com per raó de llengua, dintre de l'Estat espanyol. [...]». També l'article 17, referenciat en la *Crònica* del número 2 d'aquesta revista, pàg. 155, continua essent idèntic: «*No discriminació en les relacions laborals*. 1. S'entendran nuls i sense efecte els preceptes reglamentaris, les clàusules dels convenis col·lectius, els pactes individuals i les decisions unilaterals de l'empresari que continguin discriminacions desfavorables per raó d'edat o quan continguin discriminacions favorables o adverses en la feina, així com en matèria de retribucions, jornada i altres condicions de treball per circumstàncies de sexe, origen, estat civil, raça, condició social, idees religioses o polítiques, adhesió o no a sindicats i als seus acords, vincles de parentiu amb altres treballadors en l'empresa i llengua dintre de l'Estat espanyol». L'article 96.12 recull igualment, amb el mateix text, l'article 8.12 de la Llei 8/1988, de 7 d'abril, que vam reproduir en la *Crònica* del número 12, pàg. 251. Aquest article castiga com a infracció molt greu les decisions unilaterals de l'empresari a què es refereix l'article 17.1 transcrit.